

Selmeczbányai Híradó.

SELMECZ-BÉLABÁNYA SZ. K. VÁROS HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési árak:

Égész évre	4 frt.
Fél évre	2 „
Negyed évre	1 „
Egyes szám ára 10 krajczár.	

Felolvasó szerkesztő és kiadó:

VÖRÖS FERENCZ.

Laptulajdonos:

JOERGES ÁGOST ÖZV. ÉS FIA.

A lapot illető szellemi közlemény, valamint az anyagi rész is a kiadóhivatalra eszmenendő.

HIVATALOS HIRDETÉSEK DIJA:

100 szóig 2 frt., ezentúl minden megkezdett 100 szónál 50 krral több

Magánhirdetések megállapodás szerint számítatnak.

Nyilt-tér három hasábos sorért 10 kr.

Bélyegdíj minden hirdetésért 80 kr.

== Kéziratok nem adának vissza. ==

Hirdetmény.

A külföldiek nyilvántartásáról alkotott szabályrendelet 1896. évi jan. hó 1-én életbe lépéven — következő közérdekű rendelkezéseire hívom fel a lakosok figyelmét:

1. Az ezen város területén állandóan lakni kívánó külföldiekről, vonatkozóan az 1886. évi XXII. t.-cz. 15. §-ára s a m. kir. belügyminister 1888. évi 54091./IV. számú körrendeletére — nyilvántartás vezetendő.

2. Ezen nyilvántartásnak alapul a lakást adók, fogadósok, vendéglősöknek az idegeneknek megszállásáról leendő jelentései szolgálnak s az a polgármesteri hivatal által vezetetik.

3. §. A város területén 24 óráig túl megálló idegen, a ki nevét és kilétét a vett felszólításra bemondani, valamint azon lakástadók, fogadósok, vendéglősök, kik az idegenek megszállásáról a polgármesterhez az alább előírt jelentést 48 óra alatt megtenni emulasztják, közbiztonság elleni kihágást követnek el, mely kihágásnak elbírálására az 1879. évi XL. t.-cz. 72. és 73. §-aiban megállapított büntetések terjesztetnek ki azzal, hogy a magánlakástadók 25 frt-ig terjedhető pénzbüntetéssel, illetőleg megfelelő elzárással lesznek büntetendők.

4. §. A bejelentés a bejelentési lapok által történik, melyek pontosan kitöltve a városi polgármesternek két példányban szolgáltatandók, s a nyilvántartásba vezetendő be, a bejelentés másik példánya a rendőrkapitányi hivatalhoz átteendő, az összakosságrol vezetett nyilvántatásban való kiutintatása végett.

5. §. Minden egyes bejelentendő személyre tehát az illetőnek törvényes nejeire és gyermekeire is külön bejelentési lap állítandó ki, s két példányban szolgáltatandó be.

7. §. A bejelentési lap a rendőrkapitányi hivatal által ingyen kiszolgáltatandó.

Selmeczbánya, 1895. decz. 31.

Szinyai József
polgármester.

TÁRCZA.

Szeretem az erdőt . . .

Szeretem az erdőt,
Már hogye szeretném,
Hiszen öreg erdő
Ólén nőtem fel én.

Azért vágyom vissza
Hozzá, mint a felleg,
Kit a bosszus szelek
Idegenbe vernek

Büszke tölgyek alatt
Mindenik virágom
Harmat könyben ragyog
Pajkos ifjuságom.

Nekem kiált vissza
A hang, a viszhangozó, —
Csak egy évig élsz még;
Kaczag a kakukszó.

Csak egyig, csak egyig,
Nagy az igazsága:
Rá bólint a sűrű
Szomorú fűz ága.

S benn a sötét lombok
Szárnyain a szélnek
Az én összetörött
Szivemről beszélnek.

Zivuska Jenő.

Két legfelsőbb kinevezés.

A hivatalos lap az ó év utolsó napján reánk selmecziekre két igen fontos közleményt hozott: volt főispánunk fölmentéséről, távozásáról s új főispánunk kinevezéséről értesítvén bennünket.

A két közlemény a következő:

Magyar belügyministerem előterjesztésére Horváth Béla országgyűlési képviselőt Hont vármegye, valamint Selmecz- és Bélabánya szabad királyi városok főispánjává kinevezem

Kelt Bécsben, 1895. évi december-hó 29.

Ferencz József s. k.

Perczel Dezső, s. k.

Ő oszári és apostoli királyi felsége, folyó évi december-hó 29-én kelt legfelsőbb elhatározásával Rudnay Béla Hont vármegye, Selmecz- és Bélabánya szabad királyi városok, valamint Nógrádvármegye főispánját, ezen állásától való fölmentése mellett, az 1881. évi XXI. t.-czik 42. §-a alapján Budapest fő- és székváros rendőrségi főkapitányává legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott. Kelt Budapestben, 1895. évi december-hó 30-án.

Az utóbbira bucsuzó táviratot küldött Szinyai József városunk polgármestere távozó főispánunkhoz, az előbbire pedig melegen üdvözölte új főispánunkat a város közönsége és tisztikara nevében.

Az utóbbi kinevezésre vonatkozólag Polyságról a következőket írják a Nemzet-nek dec. 31-én: Horváth Béla ország. képviselőnek főispánná történt kinevezését megjeszerte a legnagyobb örömmel fogadták. Leirhatatlan az a

lelkesedés és öröm, melyet a hir igazsága az emberekben ejtett. A vidék intelligenciája majdnem teljes számban itt van Ipolyságon, hogy személyesen győződjen meg arról, mit a Budapesti Közlöny mai száma hozott. Alig szerzett még főispáni kinevezés oly örömet és megnyugvást szerte ez országban, mint a miénk, de valószínűleg oly pompával, fényvel örmel sem installáltak főispánt még, mint a hogy Hont fogadja Horváth Bélát.

A mi tisztelt laptársunk a „Honti Lapok“ egybekek között ezt mondja: Horváth Béla kinevezése meglepetés volt, és mégis mindenki természetesnek tartotta. Ugy voltak vele, mint a régi roz időkből szívünkhozó nék alakok képeivel volt szokás, hogy sarokhelyen, avatlatlan szemek elől eldugva tartogatták, óvatos fátyol alatt, és csak mikor elmentek előtte lopva s-hajtottak láttára. De most kedvező idők feldelelőre előhozták és beleállították a teljes világitásba.

Az elismerés, az öröm e hangján ott írunk, beszélnek igaz érzésükből folyólag Horváth Béla új főispánunkról, a hol a „profeta in sua patria“ van. A sua patriában pedig a méltatásnak a gáncsoló kisebbités szokott az iker-tervére lenni, s Hontmegyéről tudjuk, hogy ott a párhullámok bizony nagyon is magasra szoktak verődni. Ha tehát otthon-jában is jily tisztelettel, ragaszkodással vannak iránta, ugy igazának kell lennie laptársunknak, midőn azt mondja, hogy Horváth Béla a közélet homokmezőjén fejmagasságnyra emelkedett ki a tuczat-emberek átlagos tömegéből.

A magyar vér a munkás szívében.)*

— Jókai Mórtól. —

Vártam: két napig vártam, hogy majd azok, a kik ezt a dolgot első kézből bírták, elhirdetik ország-nak-világnak; de miután látom, hogy senki sem jegyzi fel, hát csak megírom magam; mert méltóbb ez sok politikai nagy eseménynél, hogy számára egy lap szenteltessek a napok történetében.

Nemrégiben egy kedves írórtársam, a ki Bécsben lakik, s ott terjeszti a magyar erkölcsöket, este későn meglepett csendes magányomban, kinn a város végen, a hol már se zongora, se kocsiörgős nincsen.

A szokásos „hozott Isten!“ „adjon Isten!“ helyett az volt a kölcsönösen kieserőlvé üdvözlésünk: „Nem te irtad, bátyám, a „Király című könyvet?“ — „Én nem; de talán te irtad, öcsécském?“ — „Én sem.“ — Akkor aztán megkövöltük egymást s együtt maradtunk nálam vacsorára.

Hát a mi egy ilyen szegény, özvegy vén sástól telik, a ki nem készült vendéglátáshoz: egy kis rántott leves, sonkacsülök, füstölt hal, szépsi kolbász, oroszlán-sajt, piritós kenyér. — hozzá öntermesztelt svábhégyi karcos nektár. A mellett csendesen eldiskurálgattunk a késő multakról: (a utánról); közbe-közbe költögetve a harmadik asztaltársunkat: „Ne aludjál Miklós!“

Egyszer aztán kialudt a világitás; sebaj: gyertyát gyújtottunk: ugy még kedélyesebb a beszélgetés, kinek milyen pipája volt, arra ragyogott. Az én bécsi magyar kollégám egyszer csak el kezd olyan dolgokról

*) A „Nemzet“ után szívesen közöljük e sorokat, melyek a magyar munkást hűen jellemzik.

beszélni, a mikről mi itthoni magyarok semmit sem tudunk.

— Rákossyknál voltam, Jenőknél, Viktoréknál. Tudjátok hogy ók a lapjukban pénzügytést kezdtek meg a zágrábi vasuti munkások javára, kik ama hihedett zászlósértésben a magyar színeket olyan erőlyesen megvédelmezték, s aztán testi sértés miatt bírő ele lettek állitva és rabságra téve. Összegyűlt a számukra több mint háromezer forint. Ezt az összeget Rákossy Viktor levitte Zágrábra, s kiosztotta a zászlóvédő munkások között.

Azoknak kettéje most feljött Budapestre megköszönni Rákossyknak az irántuk tanusított jó akaratot.

Egyike a kettőnek a tetleges diáksértésben elmarasztalt vasuti munkás, a ki a két zászlótépőt egy maga oly kegyetlenül helybenhagyta.

Ez a derék férfi egy alacsony, szikár alak, a kinek a balkezéről hiányzik két ujja, a mit a gépkerek leszakított, a jobb kezén pedig nyomorék a középuja; a mit a nagy porból összezuzott. S aztán ez a kis békékeztü emberke elbeszéli ugy kedélyességgel az egész országhaborító nagy eseményt: hogyan kergette ő el negyedmagával az egész zászlótépő ribilliót annak a diáknak, a ki kardot rántott elene, sőt a kalapjára is vágott vele, hogyan csavarta ki a markából a csonka ujjú kezével a kardot, s hogyan verte a hátához nem a kardot, hanem a zsebéből kihúzott gumicsövet. — Nevetni való volt az nagyon.

Annak a négy magyar munkásnak sejtelve sem volt arról, hogy ók valami hóstettet követnek el; csak rendre utasították a rakonezatlankodókat a hogy dukált.

De ha otthon így irnak róla, akkor hogyan írjunk, szóljunk róla mi selmeziek, a kik csak elismerőt, dicséretet, csak jót hallottunk róla, mikből azt tudtuk meg, hogy kiváló szellemi s lelki tulajdonai, pártlan jó szive, igazi lovagiassága lebilineselő erővel hat a vele érintkezőre.

Tudjuk azt is, hogy 9 év óta hasznos tevékenységét fejtett ki a törvényhozás terén mint a szabadelvű párt rendíthetetlen híve, s hogy felszólalásaival fényes bizonyosságát adta annak, hogy azokat a nemzeti érdekeket, melyekért mi is rajongunk: a kulturális, de magyar nemzeti kulturális érdekeket szíven hordja, azoknak fejlesztése, istápolása gondját képezi s érettök lelkesen szól és tesz is egyaránt.

Tudjuk azt is, hogy Roszner Ervin báró szeretett főispánunk távozásakor Horváth Bélát várta már városunk közönsége és öszinte tisztelettel, szeretettel várta a főispáni székre.

Mi természetesebb tehát, mint az, hogy az örömmek a társtörvényhatóság köréből felhangzó hangja igaz viszhangot kelt városunk falajk között s szívesen hangoztatjuk mi is az „Isten hozta”-t Horváth Béla főispánunk jövetelére!

Különfelek.

— Az iparhatósági megbízottak választása m. hó 30-án ejtetett meg Krausz Kálmán r. főkapitány elnöke mellett a köv. eredményvel. Megválasztottak: Greguss Antal, Csiba István, Joerges Agoston, Jahn Vilmos, Backer Alajos, Friberg Ferencz Králik Vilmos, Langauer József, Veljes György, Máty Ferencz, Bogya János, Chren Károly, Duda János Dukasz Gyula, Lamer János, Liptay László, Niemann Hermann, Ochtendung Ignác, Piccin Alajos, Pflanzl Adolf, Linder József.

— A városi ovodák felügyelő bizottsága következő tagokból alakult meg három évre: I. Selmezbányán: Szitnyai József polgármester elnöke mellett: Altman Imre, Bernhard Adolf, Farbak István dr. Fodor László, dr. Goldstücker Márk, Händl Vilmos, Hülli József, Krausz Kálmán, Nyitray László, Podhragay Pál, Podhorszky József, Sztaney Miklós, Wankovits Lajos, Vörös Ferencz, Belabányán: Oldinger Antal elnöke mellett, Floch István, Gazi Mihály, Szamecz Samu, a F. M. K. E. képviselője: Heinecz Hugo, továbbá a bányakincstár képviselője. Hodrusbányán: Berks Robert cs. és kir. kamarás elnöke mellett Hein Ferencz, Király Ernő, Kováts István, Lindmayer János, Paulovits József, s a bányakincstár képviselője.

— Uj évi üdvözlések Nemesek egyesek küldöttek a sok b. u. é. kívánatot egymásnak, a mileniüm uj év beköszöntével, hanem testületek is tisztelegtek egyes testületeknél. A város tisztikára a

Annál fogva nem igen vesznek e eselekedetükért igénybe semmiféle nemzeti jogalmat: szívesen telttek, de ingyen. S ezzel visszaszolgáltatták a nekik küldött összeget a nemes lelkű gyűjtők kezébe. Az ugyan egy szegény munkásra nézve egy egész kapitalis; de hát a magyar vasutnak a kötelelességteljesítéséért ajándékot elfogadni nem illik. Sőt úgy illik, hogy ahírló kezdjék el annak a megbizonyítását, hogy a magyarok közt nincsen kelete a korrupciónak.

Ha pedig valóságban a hazafias eselekedet volt az, a mit ők amaz alkalommal elkövettek, tisztelegjen a magyar nemzet azt a négy munkás tagját azzal, hogy pénz helyett küldjön egy szíves üdvözlőt: „Aldjon meg benneteket a magyarok Istene.” A begyűlt összeget pedig fordítsa valami jótékony célra, belegetek és szökölködők javára.

Igy beszél a esonka béna vasuti kovács munkásársai megbizásabol.

„Aldjon meg benneteket a magyarok Istene!”

Minek is van szerelem a világon. . .

Hídge ősi éj van. A sötét erdő fáinak sárguló levelei bánatosan rezegve hirdetik, hogy közeleg a természet siri halálhöz. Hirtelen szét süvít át a szomorú faszorok, a madárkak ijedten rezzennek meg, azután nyöszörgőve huizódnak össze fészkeikben. Minden csendes . . .

Egy férfi sietős zaja zavarja meg most az éj csendjét, ki előretérve a lehallott levelek halmozán tapos. Mintha csak környezete néma melancholiája. . . mintha a siri szél lombokon áttört zokogása juttatni

régi szokáshoz híven az ő év utolsó napján délelőtt 11 órakor teljes számban gyűlt össze a városház tanácstermében, a hol Bernhard Adolf h. polgármester és Krausz Kálmán r. főkapitány felkérésére Szitnyai József polgármesterünk is megjelent, kit lelkes éljenek fel fogadott a tisztelők tisztikar, melynek nevében Vörös Ferencz th. főjegyző meleg szavakkal üdvözölte a szeretet tisztelet környezte hivatalnokokat. Az éljenzessel többször megszakított üdvözölő szavakra az ugyan csak a polgármestert illető éljenzések lecsillapulta után polgármesterünk hosszabb, tartalom-dus szavakkal mondott köszönetet a tisztelők részéről ily szépen nyilvánuló szeretét, s éljenzéstől kísért bejelenkedő befejeztel a tisztikar minden egyes tagjával kezét fogott s néhány szíves szót váltott. A tisztelők alkalmával Podhragay Pál prépost-plébánosunk segédlelkész karával is jelen volt, miután a maguk részéről már előzőleg üdvözöltek polgármesterünk. A tisztikar tisztelése után közvetlenül polgármesterünk a polgármesterhelyettes Bernhard Adolf tanácsnokot az igaz barátság hangján üdvözölte, majd üdvözölséhez készséggel járultak a jelenvöltek. Majd Krausz Kálmán rendőrfőkapitányunkat kerestek fel tisztelői kiknek nevében Heinecz Hugo tiszti ügyész üdvözölte főkapitányunkat, a ki halás köszönetet mondott e nem várt megtisztelését. Delután a régi szokáshoz híven az isteni tiszteletnél találkoztott ismét a tisztikar s annak végeztelével Podhragay Pál prépost-plébánosunkat, majd pedig Goldbrunner Sándor volt főispánt s nyug. polgármestert kereste fel, mindkét helyen polgármesterünk üdvözölvén a megtisztelteteket. Ugyanezen alkalomból a bányaigazgatóság összes tisztikara szintén jelen volt az isteni tiszteleten s ugyan csak teljes számban jelent meg Hülli József miniszteri tanácsos bányaigazgató lakásán, üdvözölve őt az új év alkalmából. A tisztelő tisztikar szónoka Kachelmann Farkas kir. bánya tanácsos volt, kinek tiszteletteljes beszédére az üdvözölt miniszteri tanácsos magas beszédében válaszolt, köszönetének adva kifejezést a megtiszteltetés. Másnap, újévnapján déli 1/2 12 óra körül több képviselőválasztó gyűl e egybe a városház tanácstermében s innen Szitnyai József polgármesterünk vezetésével tisztelettel mentek Farbak István országgy. képviselőkhöz, üdvözölve őt ez évforduló alkalmával. A szónok Szitnyai polgármesterünk volt, a ki hosszabban méltatta ország. képviselőnk érdemét s lelkesen üdvözölte őt a város közönsége nevében, biztosítván őt vallásainak ragaszkodásáról, tiszteletéről. Farbak főbányatanácsos, ország. képviselőnk jól eső érzeléssel látta maga körül választóinak színejavát s melegen mondott köszönetet a bizalom ez új nyilvánulásáért.

— Vöröskereszetyelünk elnöksége nem fog e télen s tavaszon mulatságot rendezni; tervezett mulatságát későbbre halasztja.

— Az új es. és kir. kamarás üdvözlése. Azon alkalommal, hogy lovag Berks Robert cs. és kir. kamarás e méltóságot nyerte, Szitnyai József polgármesterünk vezetésével Podhragay Pál, Heinecz Hugo, Wankovits Lajos törvényh. biz. tagokból álló küldöttüg

eszébe . . . vagy talán lelke kinos érzése tör ki kebléből, mikor kezdi a dalt:

„Szomorúan zúg a szello az erdőn,
Megáll. Kezeibe rejti arczat. Talán attól tart, hogy fájdalomludt arczat mások is látják . . . hogy szeméi ből alá gördülő könnyeit leselkedő tekintet nézi? Nem! hisz minden oly siri, oly csendes . . . s egy családott szív keserével hangzik tovább a dal:

„Olyan, mintha künn járnék a temetőn.”

Felmerülnek lelkében a közelmult édes s mégis fájo pillanatai . . . fülebe csengnek imádojtja utolsó szavai: „Nem lehetek tied! Atyám átka vést hozna mindkettőnkre! Felelj! Az idő irt ad vérző szivedre. Ha itt nem is lehetünk egymáséi, de a szellem él és örök, ott fenn egyesülünk!” Már másé a szeretett leány. Az atya önkénye egy gazdag, de szivtelen, zsearny férfihoz lánzólt. A szegény ifjút, midőn leánya kezét megkérni merészkedett, kegyetlenül elutasítá s leányát — egyetlen gyermekét — ha ez atyai tilalommal dacolna, átka sújtásával fenyegeté.

Mereng . . . Boldog mosolyra nyílnak ajkai.

Szerelmét látja aranyárga hajával . . . szemé csillagaival, márványarca rózsáival.

„Fáj a szivem, sir a lelkem.”

Elkomorodik. Talán nem is szerette? Vagy ha szerette is, nem oly égon, nem oly tiszta szenvedélylyel és örök indulattal, mint a minővel az tud szeretni ki az elvesztett üdv. az elrablott boldogság tudatának sulya alatt összeroskad. El e sötét gondolatokkal! Kis-lelkűségében vádojja az anygall, kinek nem juthatott osztály részül itt a földön üdvözíteni, vádojja a mártírt, ki önfeládozón engedelmeskedett az atyai parancsnak, midőn ahhoz fűzte magát, kit nem szeretett, de gyűlölt szíve mélyéből. . . Feladni. . . Az idő hegesztő

látogatta meg a kitüntetett es. és kir. kamarást Hodrusbányán. A küldöttök szónoka polgármesterünk szép szavakkal üdvözölte a kitüntetett a város közönsége nevében, mire az üdvözölt kamarás, kit e váratlan üdvözölés meglepett, melegen mondott köszönetet s ugy ő, mint vendégszeretetérl ismert neje szívesen látták körökbén a küldöttök tagjait.

— Szitnyai József polgármesterünkről a múlt évi július 22-én tartott közgyűlés jegyzőkönyvének kivonata, mely a nyomdából a jövő héten fog kikerülni, a következőleg emlékezik meg:

Selmezb-Belabányia szab. kir. tyhat. jogu város közönsége 1895. évi július 22-én tartott közgyűlésében a megüresedett polgármesteri állásra egyhanglag Szitnyai József volt f. főjegyzőt választotta meg. Az osztatlan bizalom és lelkesedés e pártatlan tevékenységű és ügybuzgalmu férfituban összpontosult.

Szitnyai József 1844-ben Szent-Antalton született. Az elemi és középtanodákba Selmezbányán, Vázott és Nagyszombalban járt, egyetemi tanulmányait Bécsben és Budapesten végezte, s 1882-ben ügyvédi oklevelet nyert.

Ugy az elemi, mint a középtanodákban mindig az eminek sorában látjuk őt. Kitartással, szorgalommal az egyetemi években sem lankadt, s ezt hozta át kiváló lelki és szellemi tehetségeivel együtt 1870-ben városunk szolgálatában is, hol kezdetben mint városi törvényzéki jegyző, majd 1872-ik év óta törvényhatósági főjegyző oly bámulatos tevékenységét fejtett ki hivatalos teendőiben, hogy joggal mondják már róla régóta, hogy ő a városi tanácsnok, hivatalnak a lelke.

Hivataloskodásának negyedszázadot feléelő ideje alatt sok csapás érte, angyai gondok és betegségek alakjában, a félreértésekben s csalódásokban is bőven kijutott osztályrésze; mindezen bajokat azonban elismerés méltó békétlenséggel viselte el s mindinkább növekvő befolyású soha sem használta a szenvedett bánatnak megtorlására.

Szoros értelemben vett hivatalos teendői mellett mindig juttatott idejéből és szelleméből a társadalmi élet fejlesztésére s így már 1875-ben a polgári kaszinó élén látjuk őt, majd a Népbanknak aligazgatója, később igazgatója lett, 25 éven át szolgálta ez intézetet. A Polgári dal- és zenekör, a M. T. E. Szitnya osztálya szintén elnökölt tisztelet benne, nemkülönbén az utjában 1893-ban alakult „Polgári társaskör” is, s a Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület selmezbányai választmányja.

E tisztségek nem csakély időt és munkát igényelnek, s e mellett is kiváló tevékenységet fejtett ki a helyi részézet s irodalom terén; rendezetlen városi levéltáruk mohos aktaí években át, csodás türelemmel, szakavatatlansággal tanulmányozva adatokat gyűjtve a város történelméhez, ezeket feldolgozta, hogy aztán kiadhatatlan forrásul szolgáljanak kéziratai mindazoknak, a kik a város homályfötte történelmét tanulmányai tárgyává tették. Sokan felhasználták e bő forrást, de magától a gyűjtőtől is jelentek meg a helyi történelem egyes kiemelkedőbb mozzanatait ismertelő

balzsam a szív sebére. Csak képes volna, csak tudna megnyugodni a változhatatlanon! Nappal gondolatban szüntelen vele foglalkozik, éjeleit mint tündöző álmokép zavarja meg a tudat, hogy boldogságot elraboltak. Most is azért sietett ki a szabadba, hogy csak egy pillanatra is feledjen, kit feledni nem lehet. De a szomorú kép, a haldokló természet, a zörgő levelek: — kedélyvilága harmóniai — mind csak elvesztett üdvére emlékeztetik s fokozák szíve kínját, lelke gyötrelmét, szíve összefacsarodik, lelke az őrdjongs legmagasabb fokára hág, mikor zokogja:

„Az hagyott el, kit szerettem.”

Egy golyó . . . s vége a szenvedésnek. Hit és remény nélkül sűrű, zord az élet — szerelem nélkül kétségbejött, elviselhetetlen, isten veletek kedves emlékeim! édes percek, drága pillanatok! Isten veled, te szép leány! lelkem ödvé, szivem reménytelen boldogsága! . . . Fegyver dörren. . . A madárkak ijedten rezzennek össze . . . az ért korbácsolta fak kinosan nyögnek . . . egy élet ért tragikus végét . . . lelek szabadult ki a test bilenseiből. . . egy családott szíve kevésbb szünt meg dobogni.

Reggedik. A felkelő nap erőtlen, bágyadt sugarai csak halványan világítják meg a rémes tett színhelyét. . . a vértől pirosló száraz leveleket . . . a sápadt viaszarcot.

A madarak csicseregni kezdenek, de danájuk oly szomorú, oly bánatos most, mintha csak azt dalolnák:

„Minek is van szerelem a világon?!”

Réz Gyula.

közlemények, így a helyi „Selmeicz” (1876-ban), az 1882-ben megindított „Selmeiczbányai Híradó”-ban, a „Felvidéki Híradó”-ban, valamint számos társadalmi tanulmány, továbbá a „Századok”-ban, s egyes fővárosi lapban. Irta a „Bányászati és Kohászati Lapok”-ba a selmeiczi kőbányák történetét és Verlag történetéről. Előadása a Cheque és clearing-ről ennek eltelebtelezése előtt külön füzetben jelent meg. Selmeiczbánya legrégibb kéziratainak története hosszas kutatásainak eredménye, ez érdekes tanulmány külön füzetben jelent meg. Az ipartörvény magyarázata könyv alakban jelent meg. Utolsó műve az Alsómagyarországi kémlegetés 50 évi fennállásának története vaskos könyv s utóó munká.

— **A szegény iskolás gyermekeknek.** Az újév kösönös üdvözlések alól felmentések czéljából kijelölt felhívásra a következő adományok gyűlte egybe: Székelyán: 2 frt 60 kr. Selmeiczbánya belvárosban: 47 frt 80 kr. + 42 frt 50 kr. Belsőbányán: 5 frt 40 kr. Hodrusbányán: 4 frt 50 kr. Steffultón: 7 frt 50 kr. összesen: 110 frt 30 kr., mely összegebből 50 frtot a gyermekbarátsággyal rendelkezésre bocsátott polgármesterünk, a többi összeget pedig a város tanácsa osztja szét a segélyre szorult iskolás gyermekek között.

— **Tanintézetek** lassankint ismét megnyitnak egy a karácsonyi szünetök megszüntével visszaérkező tanulókat befogadják. Az elemi iskolákban mind pönteken vette kezdetét a tanítás, valamint a közép tanodákban is. Az akadémián e hó 7-én kezdődik.

— **Szülőgy tanótanítók** mai számunkban közölt híradását, melylyel új tanótanítók magyarázatát jelzi. Ajánljuk a tanótanítók figyelmébe. Azt hisszük, hogy januárius hóban kezdve a tanítás nagyobb előnyre válik a tanítványoknak is, mivel a karácsonyi ünnepek nem szakítják meg a tanótanítók.

— **A korcsolyázás** egész hévvel indult meg a korcsolya térer, mely ismét kedves szórakoztatást helyül szolgál közönségünknek. A fűsikának azt az állítást hogy a hideg szélhúzó, bizony itt nem látjuk igazolva, mert ellenkezőleg azt tapasztaljuk, hogy a hideg öszevona, öszevona öszevonyi azokat az igazi jó kedvel korcsolyázókat gyakran párokká, a kik e gyeb ként egész télen sem találkoztak volna egymással. A jegypályáról most is Pauer János részvénársulati igazgató gondoskodik.

— **Lopják a fát.** különösen a félreeső házak kertjének koritésebből. E miatt sok a panasz, mindenféle a czivódás a szomszédok között; de a bajon segít e által nincs, mert a szükséges hajjia, úzi a didergőt a fűzőlőnek ilyen módon való beszerzésére. A fatolvajok egy része azok sorából kerül ki, a kik lusták voltak a fahordás idejét jól felhasználni, másika azonban azokébből, a kiket valamely áthághatatlans akadály gátol meg ebbeli munkájukban. Kétszeresen dicsegetre érdemesek azok a szánandók, a kik dideregnek, s e mellett az ehezesebből is kijut nekik a részük s mégsem nyulnak a máséhoz. Hogyan segítenek ezek magukon ebben a dermesző hidegben, mert végre is egész télen mégsem lehetnek el fűzőlő nélkül? Hát ugy, hogy ezek a szerencsétlenek még másoknak válhatnak jöttevőivé, a mennyiben drága pénzen fizetik meg azt a fát, a mit naponként egy-egy kosárkában vagy a kendő alatt tőlük vesznek. „Naponta látom, hogy a fűzőlőfával üzött úszora kitűnően fizet — írja egy tudósítónk — jobban, mint a tisztességes munka.” A fahordás olesobbatételével, azon módnak megadásával, melyly a szegényebbek a fűzőlőfához juthatnának, sok hála lehetne elhárítani; mert valjuk meg, a batyhordás nagyon drága szállítási mód.

— **Elhaltak.** 269. Melezer Ferenc 63 éves evang. Phüsis pulmonon, 270. Szelezky Antonia 43. éves r. cath. Pneum. 271. Moravcsik Aranka 2 hónapos r. cath. Enterocatarech. 272. Szanik Ferenc 2 hónapos r. cath. Enterocatarech. 273. Chvála Imre 63 éves r. cath. Haemoptoe.

— **A tüzes macska.** A nagy hideg a takaréktűzhely hamugyjújtójebe kergette a cizciát, mely ott éjjelenként nagyon jól érezte magát. Az év első napján azonban a cizciát hamugyságából több parázs maradván a hamutartóban, ettől a bunda tüzet fogott s a cizciát a fűzőlő fűtve szaladgált oda oda a konyhában majd a padlás felé; de ott szerencsésen utját állották s pokróczkával letakarva, a házat tén az elpusztulástól mentették meg. A tanulság ebből az, hogy a cizciának nem jó, a hamuban melegedni. Ne várják azonban a konyha lakói, hogy a tanúságot a cizciát vonja le az előbbi esetéből, hanem olvassák el maguk e sorokat s ók vigyázzanak a cizciára.

— **A színházak a kiállításon.** Az ezredéves kiállításon bizonyára egyik leglátogatottabb csarnoka az ünnepekévi pavilonja lesz, a hol egymást érik majd a legváltozatosabb és mindig kiválóan érdekes zenei előadások. Körülbelül hetven hangverseny, zene- és dal- előadás van eddig tervben, ugy hogy minden hétre jut majd legalább kettő. Külön színháza azon-

ban nem lesz a kiállításon; ezt a helyi viszonyok sem engedik meg, de szükség sincsen rá, mert a fővárosi színházak (ahban az időben már hét lesz) nem tartanak a jövő évben szünetet, hanem a kiállítási egész ideje alatt mind a hét színházban folytonosan lesznek előadások. Azért azonban a színházak érdekes kiállítása sem fog hiányozni. Szilágyi Lajos operai műszaki tanácsos indítványára ugyanis a kiállítási igazgatósága elhatározta, hogy az ünnepek csarnokában földszinten több nagyobb fülkét rendez be, a hol a színházi berendezéseket és felszereléseket mutatják be. — Minden egyes fülkében egy-egy magyar eredeti szüdarab egyik-másik hatáson jelenet lesz látható. A kulisszák, felszerelések, ugyanazok lesznek, a melyeket a színházak használnak, a szereplőket pedig elnagyságra viaszbábokkal helyettesítik. Eddigké „Bánk-Ban”, „Hunyadi László” és „A falu rossza” egy-egy jelenetének utáztását tervezik, de benutalnak még esetleg mind-egyik színházból még 1—2 daebot.

— **Háziállatok a kiállítási faluban.** Hogy a falu képe minél tarkább, elevenebb, változatosabb legyen, hogy necsak a mozdulatlan alakok töltsék be, az állatvilág képviselőit is kellett gondoskodni. Sajnos, eleven állat csak kevés lesz, galambok a duccokban, tyukok, kakasok, cizkék, kacskák az udvaron, — ez az egész eleven állatvilág. De azután galamb lesz annyi, mint a Szent-Márk-téren, s bizonyára akadnak majd itt is, akik valósággal sportserzően etetik majd a kiállítási galambjait. Kutyák, macska is lesz a házánkban, mint valóságban is mindenhol falun, de persze nem elevenen, mert a legtöbb kutya harap, a macska pedig megszokik. De azért a hol a számadó juhász beszámol a rovásokkal, ott lesz mellette hűsége kutyája, az öreg nénié pedig, a ki a padkán sütkézik, hosszuszórtú czirnoszt cizrogatja. Az istálló az ólat se lehet üresen hagyni. Ló, fejőstehén, nagyszarvu ökör, hízó stb. lesz bennök. A kitömött állatokot Dr. Lendl Adolf műegyetemi tanár preparálja.

— **Az idegenek elszállásolása.** A székes főváros ezredéves kiállítási bizottsága az idegenek és legfőképen a vidékről feljövő látogatóknak olesó elszállásolása czéljából a főváros részéről átengedendő helyiségeknek olesó vendégfogadószert berendezésére nyilvános versenytárgyalást hirdett. Az árlejtést a napokban tartották meg, s arra hármon ajánlat érkezett be. A legutóbbisabb terv szerint a szobák három osztályzatba lesznek sorozva, teljesen ellátva mindenféle butorral s egyéb kellékekkel, a melyek csak a minőségben lesznek különbözök. Lesz a szobák csoportjában közös társalgó- és olvasóterem, telefon stb. Az I. osztályú szobák ára (egy ágygyal) naponként 70 kr., vendégágy 50 kr. A II. oszt. szoba ára 60 kr., vendégágy 40 kr. A III. oszt. szoba ára 50 kr., vendégágy 30 kr. Gyertyáért 10 kr. Érték tárgyak örszése-ért 10 kr. Összesen 500 szobát rendeztek be.

— **A vatikán telen.** Hogy a pápák palotája a világ egyik leghatalmasabb épülete, a mely műkinceseinek gazdságára nézve szinte páratlanul áll az összes királyi paloták és muzeumok között, ezt mindenki tudja. Kevesebben lesznek olyanok a kik tudni fogják, hogy a remek palotának is meg vannak a hibái. Különösen telen okoznak sok kellemetlenséget e hiányosságok, a melyek közül legsúlyosabb, hogy a vatikánban nincs kályha. A vatikánban csak a konyhába fűtelnek; a roppant palota összes szobái azonban fűtelnek. XIII. Leo, a gyöngye egészségtől aggasztán sokszor érzi ennek a kellemetlen voltát és hiába aggattalja az orvosok: Lapon legmezeibb függönyöket az ajtókat és ablakokat el; a pápa mégis fizik és vele fizik az egész bíbornoki kollégium, a pápai testőrség és minden lélek a nagy vatikán 11,000 szobájában. Hogy mindezen segítsen, a pápa arra gondolt, hogy bevezetelli a légfűtést és egy angol czéget meg is biztat, hogy tegyen e részben ajánlatot. Az angolok mértek, számoltak és végre benyújtották azt a tervezetet, a mely valóságos reneke a mindenre ügyelő gondoskodásnak, de egy kicsit sok pénzt igényelne. — 900,000 frankot. Ily nagy árba a pápa nem volt elkészülve és kijelentette, hogy az ő életében a fűtést nem fogják bevezetni a vatikánba.

— **A rövidlátás átka.** „A Gil Blas” beszéli el a következő kis történetet, mely a párisi legismertebb operette-költők egyikével történt. Az illető, a ki rendkívül rövidlátó és egy lépésnyire sem lát, nemrég egy boulevard-színház kulisszái mögött állt, mikor éppen egyik darabját játszották. Éppen egy bájos énekesnővel társalgott, kinek játéka őt egészen elragadta, a mint jelet adtak a főlvasás megkezdésére. A művésznő, kinek már a színpadon kellett volna lennie, gyorsan távozott a költőtől s a szegény poeta, a ki e gyors eltolást nem vette észre, a társalgást a napos földön folytatta. Első ízben a Bonifant láttam”, — mondta nagy tüzzel, — „őpen a „Miss Helyette ezredik előadása volt.” — „Valóban” — felelte a fűzőlő — „Akkor szolgálatom volt. Az ur nagyon szeretelműlő,

hogy emlékszik rám.” — „Mily siker”, — kiáltá lelkesen a rövidlátó költő, — „kegyed inádatramellő, elragadó volt.” — A fűzőlő eleinte nagyon csodálkozott, de aztán felni kezdett, hogy őrtüllet van dolga. Gyorsan el akart távozni, de a költő megragadta zubbonyát. A mint a művésznő, a ki gyors eltűnése miatt akart bocsánatot kérni, néhány percz mulva visszatért nagy ámulattal látta, hogy tisztelője a megrémült fűzőlőnek éppen — kezét csókol.

— **Vetőmagvak.** (Mauthner Ódón tudósítása). Öörös” here. Országserzte és idő járja, minek folytán a cséplés munkájával különösen a felvidéken fel vannak akadva és így kevesebb kész áru lett e heten kínálva, mint a mult és előző hetekben. Az áralakulásra azonban ez befolyással nem volt — Luczerna, répamag, búkköny, baltaczim és egyáltalán a többi megfelelő forgalma változatlan.

Jegyzék nyersárúért 100 kilonként Budapesten:
Vörös lőhere 39—40 frt
Luczerna 34—42 „
Baltaczim 10—10 1/2 „
Tavaszi búkköny 5 1/2—6 „

Nyilttér.

Hamisított fekete selyem. Égessünk el egy mintát a venni szándékolt fekete selyemmel s a hamutias rögön kiderül. Mert míg a valódi s a jól festett selyem az égésnél nyomban összepétdörök és csakhamar kialszik, maga után esékely világszobarna hamut hagyván; addig a hamisított selyem (mely zsiros-zsírú-szalons-lesz és könnyen törik) lassan tovább ég (unithogy rotszállal a festanyagot telítetten tovább izanak) és sötét barna hamut hagy maga után, de valódi selyem módjára száha össze nem pödörök, csak megszáll. Ha valódi selyem hamuját össze nyomjuk, elporzik, a hamisítvány nem. **Henneberg G.** (s. k. ndv. szállító selyemgyára Zurichben, házoz szállítva, postáber-és vámentesen szivesen küld bárkinék is minták akar egyes öbnyökre való akár egész végzekben levő valódi selyem szövetekből. Szájceba czízmett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek. 5

Hirdetések.

Táncztanfolyam.

Van szerencsém a t. szülőknek becses tudomására hozni, hogy a

táncztanfolyamhoz

e hó 5-éig iratkozhatni be lakáson Szöllő-szálloda 10. sz. alatt.

Kiváló tisztelettel

Selmecezen, 189.6. jan. 1.

Szöllősy Manó
táncztanító.

Mindenmemű köhögést

valamint minden katarh. megbetegedéseit a légzőszerveknek, gégbajoknak, a tüdőnek, nehéz légzésnek, szűkmeletlenség, asthmát, elnyalkósodást, górcsós- és számárhögést, rekedtséget, torokban érezhető esiklandozást a leggyorsabban gyógyítja az évek óta legjobbnak bizonyult, orvosi utasítás szerint készülő s orvosok által ajánlott

„SZT.-GYÖRGY TEA”

melynek doboza 50 kr., a hozzávaló Szt.-György „Katarh” por, melynek doboza 50 kr., a részletes orvosi használati utasítással együtt. Hatása már néhány nap alatt érezhető. Két doboznál kevesebb nem szállíthatik.

Postai küldésnél 20 kr. számítatik a csomagolásért és szállító levélért; megrendelést elfogad: a Szt.-György gyógyszerár Bécsben V/2 Wimmergasse 33. Az őszeg postautalványon előlegesen küldendő be. 1—26

2161. sz.
1895. tkvi**Árverési hirdetmény.**

A selmezbányai kir. járásbíróóság mint tkvi hatóság közlirre teszi, hogy a selmezi keresek, és hitelintézet végrehajlatának Frindt Antal selmezi lakos végrehajtást szenvedő elleni 60 frt tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a selmezbányai kir. járásbíróóság területén levő, Frindné Adamecz Katalin, Vágnerné Frindt Teréz, Frindt Lajos, Lumniczerné Frindt Katalin, Frindt Bela, Frindt Antal, és Frindt István tulajdonául bejegyzett, a selmezbányai

2088. sz. tkvben + 632. hrsz. 731. népsórsz. polgári ház, udvar, és kertre a körházútelezában, az 1881 évi 60. t. cz. 156 §-a alkalmazása mellett árverést 618 frtban ezenel megállapított kikéllási árban elrendelte és, hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1896. évi január 27-ik napján délelőtt 9 órakor a selmezbányai kir. járásbíróóság tkvi hatóságánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikéllási áron alól is eladatni fognak

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsarának 10%-át vagyis 61 frt. 80kr. bánatpénzt

készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfoyyammal számított és az 1881. évi november-hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyi minisiteri rendelet 8. §-ában kijelölt it óvadékképes értékpapírban a kikéllött kezehez letemi, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróoságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervény átszolgáltatni.

Kelt Selmezbányán 1895. december 21-én.
A selmezbányai kir. járásbíróóság mint tkvi hatóság.
Heyder kir. jbró.

Nyerges és kárpitos műhely.

Tapasztalván azt, hogy megrendelőim közül többen még mindig régi lakásomon keresnek, van szerencsém ez uton is becses tudomására adni, hogy

Nyerges és kárpitos műhelyem

az Alsó-gyógyszertár mögötti saját házamban (ezelőtt Adamovszky-féle ház) van, hol ezt újonnan és minden igényeknek megfelelően rendeztem be. Tisztelettel

Selmezbányán, 1895. decz. 4.
Jezsek János
nyerges és kárpitos.

AUER-féle IZZÓGÁZ.**A jelenkor legolcsóbb és legjobb világitója.**

Felényinél több a megtakarítás, mint az Argand-féle és pillangó lángnál.

Izzógáz világa lényegesen világosabb mint közönséges gázlámpa, vagy a villany világitása, a mostanival kevesebb lángra van szükség.

Izzógáz majdnem semmi hőt sem ad és nyugodt, kellemes, a szemnek jól eső fényt szolgáltat.

Izzógáz négyszer oly nagy fényt idéz elő mint egy Argand-lámpa.

Izzógáz egyenetlenségben terjeszti szét a fényt mint más gázlámpák.

Izzógáz nem ad füstöt és kormot, a takarók nem feketednek meg, a díszlések mit sem szenvednek, a lég tiszta és egészséges marad.

Izzógáz változtatás nélkül alkalmazható gázcsillárokon, fali lámpákon stb.

Egy lámpának (izzótest és cylinder) a mérsékelt ára a felszereléssel együtt 5 frt 30 kr.

Magyar izzóvilágitási részv. társ. Budapest.

Első selmezbányai temetkezési vállalat.

A gázsz óráiban, midőn a fájdalom amugy is lesújtja a hátramaradt családtagokat, a temetkezési vállalat van hivata a drága halott temetése rendezésével járó gondoktól az élőkét megmenteni.

E hivatásnak töle telhetőleg igyekszik az első selmezbányai

temetkezési vállalat

a n. é. közönséggel szemben megfelelni, tisztelettel ajánlván fel szolgáltatást a következő feltételek mellett:

I. osztályu temetés	450 frt.
II. " " "	340 "
III. " " "	230 "
IV. " " "	100 "
V. " " "	75 "
VI. " " "	23 frt.

12 éven aluli gyermekek számára fenti áraknak fele számíttatik.

Maradok tisztelettel
Matzán Ferencz.

József főherceg ő csász. és kir. lensége udvari szállítója.
Fülöp szász Coburg-Gothai herceg ő kir. lensége szállítója
Sürgönyezim: Gottschlig Budapest. Telefon 58-86.

GOTTSCHLIG AGOSTON BUDAPEST.

tea-, rum-és cognac-
nagykereskedő

Központi iroda: IV., Váci-utca 4-ik szám.

RAKTÁRAK:

VI., Váci-utca 6. sz. „Mandarinhoz” | VI., Andrassy-ut 23. „Hong-Cong városához,
a Város-ház tér mellett a kir. opera áttelenében

IV., Egyetem-tér, Egyetem-utca sarkán, a „Japán nőhoz”.

KIVITELI PINCZÉK:

X., Kőbánya, Füzér-utca 9. szám.

Bizományi raktár:

Selmezbányán:

Marschalko Gyula úrnál.

Közvetlen behozatalu valódi kínai és orosz karaván teák, Jamaica-Brazilia és Cuba-rumok, francia cognacok, likörök a legfinomabb minőségben, eredeti csomagok és palackokban, eredeti árak mellett,
— Árjegyzék ingyen és bérmentve. —

Kathreiner-féle
KNEIPP-MALÁTA-KÁVÉT

Mindenütt kapható - ½ kiló 25kr.

Mi a Kathreiner-féle Kneipp-maláta-kávé?

Valódi egészségi és családi kávé, mely Kathreiner gyártási módja által a kedvelt valódi kávé ízét nyeri. Eltekintve egyéb előnyeitől, már ez okból különbözik ezen maláta-kávé minden más hasonló gyártmánytól.

A Kathreiner-féle kávé a legizletesebb, legegészségesebb és legolcsóbb pótkávé. Természetes tiszta gyártmány egész szemekben, miért is felette előnyösen használható, as örölt s ez okból a vevő közönség által nem ellenőrizhető pótkávéval szemben, melyek hatásági vizsgálatok tanúsága szerint gyakorta idegen anyagokkal hamisítvák.

Eleinte csak harmadrészben, később felében adhatjuk a Kathreiner-kávét a valódi kávéhoz, s így az egészségre megbecsülhetetlen hatása mellett minden háztartásban jelentékeny megtakarítást eszközölhetünk.

A Kathreiner-féle kávét a legelső orvosok ajánlják, s az ugy nyilvános intézetekben, mint családok ezrei körében naponta jónak bizonyul. Sőt magában, azaz valódi kávé hozzáadása nélkül használva, a Kathreiner-féle kávé a legjobb erősítő szer és a legegészségesebb, legkönnyebben megemészthető és egyszersmind a legizletesebb ital.

Lelkiismeretes gazdasszony vagy anya általában kávéivó, egészsége érdekében perczig se habozzon Kathreiner-féle Kneipp-maláta-kávét használni. Az értéktelen hamisítványokkal szemben, melyekkel ma is csálják a közönséget, a vételnél vigyázni kell a fehér eredeti csomagokon látható névre:

Kathreiner!

Vigyázzanak! Saját érdekükben ne engedjék magukat rábeszélni a valódi „Kathreiner” sohasem szabad más csomagolásban, vagy nyitott ártéként eladni.

